

Znaczenie rekolekcji w formacji Domowego Kościoła



Skorzeszyce, 16 stycznia 2016 r.

Dlaczego ten temat?

- „Rozwijający się w Polsce od roku 1969 pod hasłem «Światło-Życie» – streszczającym jego program i metodę – ruch żywego Kościoła, będący jednym z przejawów posoborowej odnowy Kościoła, **podjął w czasie wakacji 1973 r. pierwszą próbę zastosowania właściwej sobie metody tzw. oazy rekolekcyjnej do grup rodzinnych.** Prawie wszyscy przeżyli bardzo głęboko te rekolekcje, odkrywając w nich wartości autentycznego chrześcijaństwa, szczególnie dzięki atmosferze braterskiej miłości i jedności, mimo różnic społecznych i intelektualnych. Dlatego na końcu często powtarzało się postanowienie: „Chciałbym przenieść w swoje środowisko rodzinne atmosferę serdecznej życzliwości i gotowości służenia”. **Większość uczestników deklarowała też gotowość dalszej pracy w duchu oazy w swoich środowiskach parafialnych, pytając o program i pomoc w tej pracy.**

Dlaczego ten temat?

- W ten sposób już z **pierwszych oaz rekolekcyjnych wyszedł impuls do powstania ruchu odnowy rodziny chrześcijańskiej**, który z czasem przyjął nazwę «Domowy Kościół». Ruch ten, rozwijając się w ramach Ruchu Światło-Życie i równolegle do niego, wywodząc się z oaz rekolekcyjnych z kolei sam zaczął inspirować rozwój tych oaz, **widząc w nich podstawową metodę swojej formacji**, zwłaszcza wstępnej, inicjacyjnej. Oazy rodzin stały się więc metodą wprowadzania coraz to nowych rodzin do Domowego Kościoła.” (Podręcznik OR I st.)



Zobowiązanie i jego realizacja

- Do istoty pracy formacyjnej w kręgach należy również **uczestnictwo w różnego rodzaju rekolekcjach organizowanych przez DK**: rekolekcjach 15-dniowych I, II, III stopnia (oazach rodzin), kilkudniowych Oazach Rekolekcyjnych Animatorów Rodzin (ORAR I i II stopnia), rekolekcjach ewangelizacyjnych i tematycznych.

• Zasady DK, p. 19

Zobowiązanie i jego realizacja

- Budowaniu jedności (*communio*) w małżeństwie i rodzinie służą następujące elementy formacyjne – **zobowiązania**, przyjęte z END:

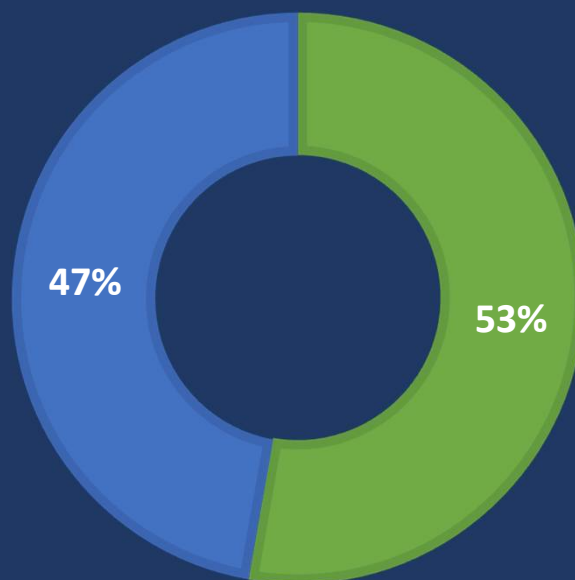
uczestnictwo, przynajmniej raz w roku, w rekolekcjach formacyjnych. (Zasady DK, p. 13)

- Co roku **każda para małżeńska odprawi razem** – o ile to możliwe – **przynajmniej dwudniowe rekolekcje.** (Karta END)

Zobowiązanie i jego realizacja

UCZESTNICY REKOLEKCJI W ROKU 2014/2015

■ uczestnicy rekolekcji ■ pozostali



REKOLEKCJE – pojęcie

- łac. *recollectio* - „wewnętrzne skupienie” od łac. *recolligere* - „przypominać” (Słownik wyrazów obcych)
- Francuskie słowo oznaczające rekolekcje (*retraite*) oznacza **jednocześnie „odejście”, „zacisze”, „oddalenie”**. Trzeba odejść od codziennego życia, codziennych kłopotów i trosk, aby poświęcić czas Bogu, spojrzeć w Jego światło na swoje życie, osobiste, małżeńskie, rodzinne, ustawić to życie w Nim i według Niego. („Domowy Kościół. List do wspólnot rodzinnych”, nr 5)
- Pierwsze zadanie rekolekcji to **uświadomienie sobie cudownych dróg Bożych w moim życiu (...)** A drugie zadanie (...) to **uświadomienie sobie swej bezgranicznej nędzy**. I tej mego przeszłego życia, i tej, która jest teraz we mnie (...). Wiem, że ona jest wielka i że ja jestem wobec niej w dużej mierze ślepy. (ks. F. Blachnicki)
- **Celem oazy jest próba ponownego otwarcia chrześcijanom przystępu do źródła wody żywej, do rzeczywistości nowego życia, aby stała się ona realnym wydarzeniem w ich życiu i źródłem radości.** (ks. F. Blachnicki)

Metoda rekolekcji przeżyciowych

- „Zasadniczą metodą ruchu, a zarazem pomocą dla wspólnot rodzinnych są **15-dniowe rekolekcje** w okresie wakacyjnym, nazywane **oazami żywego Kościoła**.

Są to **rekolekcje przeżyciowe**, przyjmujące zewnętrznie formę **wczasów rodzinnych**, których głównym celem jest **przeżycie tajemnicy Kościoła w braterskiej wspólnocie**”.

(ks. F. Blachnicki)

ОАЗА



Metoda przeżyciowa



Od czego zależy skuteczność metody rekolekcji?

- „Wiemy z doświadczenia, że z uczestnictwem w oazach łączy się prawie zawsze **rozbudzenie życia nowego**. Oaza jest właściwą oazą, czyli miejscem rozkwitu, rozwoju życia Bożego w tych konkretnych ludziach, którzy w niej uczestniczą. Wiemy jednak, że **oaza jest owocna, skuteczna wówczas, gdy jest wiernie przestrzegana pewna tradycja, kiedy jest zachowywana pełnia elementów. Owocność charyzmatu oazy jest związana z formą, z pewną wiernością wobec tej formy.** (...)
- Nie ma życia, które nie byłoby przywiązane do jakiejś konkretnej formy. I **tej formy nie można dowolnie zmienić**, bo wtedy powstanie coś innego albo uschnie i nic nie powstanie”. (ks. F. Blachnicki)



ŚRODOWISKO ŻYCIA

- Środowisko życia według Ducha
- Trzeba pokazać uczestnikom oaz, że jest możliwe zerwanie z różnymi nawykami, z modą i stylem postępowania narzuconym przez środowisko pogańskie. Trzeba wykazać, że chrześcijanie są zdolni do stworzenia własnego stylu życia według Ducha i że ten styl przynosi prawdziwą, głęboką radość i wyzwolenie.



ŚRODOWISKO ŻYCIA

- Kultura współżycia w duchu *agape*
- Wolność od nałogów
- Klimat czystości i szacunku dla osoby
- Wczasy w Duchu
- Radość w Panu



ZESPÓŁ WYCHOWAWCZY – DIAKONIA REKOLEKCJI

- kapłan – moderator oazy;
 - Jest odpowiedzialny za całą oazę, kieruje pracą całej diakonii, czuwa nad dokładnym przeprowadzeniem programu, nad atmosferą we wspólnocie.
- para odpowiedzialna, zwana parą moderatorską;
 - Para moderatorska to małżeństwo, które podejmuje, wraz z księdzem moderatorem, odpowiedzialność za oazę rodzin. Powinna być to para rozmodlona, żyjąca charyzmatem Ruchu, taktowna, szczerą, otwarta. W podejmowaniu tej posługi małżonkowie uczestniczą razem. Parę moderatorską rekolekcji wyznacza para diecezjalna.
- pary animatorskie (w liczbie odpowiadającej ilości kręgów);
- diakonie: gospodarcza, wychowawcza, muzyczna.

ZESPÓŁ WYCHOWAWCZY – DIAKONIA REKOLEKCJI

- **Dobry zespół wychowawczy pracuje kolegalnie**, tworzą oni wspólnotę, żywą komórkę i czują się wszyscy współodpowiedzialni za całość oazy i za panującą w niej atmosferę. (D. Dybowska)
- **Cały duch wspólnotowy oazy musi mieć swoje źródło inspirujące w małej wspólnocie zespołu diakonii oazy.**

(ks. F. Blachnicki)



PODMIOT WYCHOWAWCZY – UCZESTNICY REKOLEKCJI

- Jedna Oaza rodzin powinna składać się z ok. **12-15 rodzin**, podzielonych na 3-4 kręgi. Uczestniczą w niej **małżeństwa sakramentalne (wspólnie – mąż i żona)**: bezdzietne, przyjeżdżające bez dzieci oraz małżeństwa **ze swoimi** dziećmi (nie z wnukami, dziećmi z dalszej rodziny lub znajomymi), zasadniczo **do 12-13 roku życia**. Dzieci starsze powinny uczestniczyć już w oazach przeznaczonych dla ich grup wiekowych. Realizują w nich program dostosowany do ich poziomu i w gronie rówieśników, dzięki czemu o wiele więcej korzystają.
- **Dzieci** uczestniczące w oazie rodzin **przeżywają również treści rekolekcyjne, realizując program dostosowany do ich wieku**. Dzieci w oazie rodzin mieszkają ze swoimi rodzicami, ale podczas zajęć dla rodziców mają osobne zajęcia.



STRUKTURA REKOLEKCJI

1. Wizja celu – do czego chcemy doprowadzić uczestników rekolekcji?



2. Wizja drogi – w jaki sposób chcemy osiągnąć cel?



Wizja celu

- Punktem wyjścia tej pracy formacyjnej są oazy rekolekcyjne. Podczas tych rekolekcji dochodzi u poszczególnych uczestników:
 - do przeżycia osobowej relacji do Chrystusa, przyjęcia Go w swoje życie;
 - do przeżycia Jego Słowa (Pismo św.), według którego chce się odtąd rozwiązywać wszystkie problemy swego codziennego życia;
 - do głębokiego przeżycia modlitwy osobistej, wspólnotowej;
 - do przeżycia liturgii jako miejsca spotkania z Chrystusem we wspólnocie;
 - do przeżycia Kościoła, jako wspólnoty, jako jedności (koinonii), wspólnoty, której chce się służyć, za którą się jest odpowiedzialnym.
- Podczas tych dwóch tygodni dokonuje się pewien przełom: przyjęcie Chrystusa w Duchu Świętym we Wspólnocie Kościoła. Przeżycie takie mobilizuje do dalszej pracy.
 - (List DK nr 0)

Wizja celu

- Program oazy I stopnia ma charakter ewangelizacyjno-katechumenalny; omawiane są również zagadnienia z zakresu duchowości małżeńskiej.
- Oaza II stopnia rozwija biblijne podstawy inicjacji liturgicznej; omawiane jest również przeżywanie okresów liturgicznych w rodzinie.
- Oaza III stopnia ukazuje rzeczywistość Kościoła jako wspólnoty.
- ORAR I stopnia pogłębia rozumienie istoty, celu, duchowości i metody DK jako nurtu wspólnot rodzinnych w ramach Ruchu Światło-Życie.
- ORAR II stopnia przygotowuje małżeństwa do świadomego podjęcia posługi pary animatorskiej, ukazując wagę i odpowiedzialność zadań animatorów.

• (Zasady DK, p. 19)

Wizja drogi

- **Struktura horyzontalna**



- **Struktura wertykalna**



Wizja drogi – struktura horyzontalna (na przykładzie OR I st.)

- Z tajemnicami radosnymi różańca związane jest **przeżywanie podstawowych prawd ewangelizacyjnych**. W oparciu o nie przedstawiony zostaje Boży plan zbawienia na tle prawdy o grzechu i upadku człowieka. W związku z tajemnicą narodzenia wprowadzona jest prawda o Chrystusie, jedynym Pośredniku i Zbawicielu, a tajemnica ofiarowania czyli spotkania Symeona z Chrystusem w świątyni w Duchu Świętym stanowi doskonałe tło dla wezwania do osobistego przyjęcia Chrystusa jako Zbawiciela i Pana. **Czwarty dzień oazy stanowi więc pierwszy szczyt – punkt kulminacyjny przeżyć oazy I stopnia.**



Wizja drogi – struktura horyzontalna (na przykładzie OR I st.)

- **Od piątego dnia oazy**, w którym na tle wydarzenia Chrztu Pana w Jordanie zostaje pokazana postać Chrystusa – Sługi Jahwe, zaczyna się **cykl katechumenalny**, czyli wprowadzenie na drogę przemiany człowieka cielesnego w duchowego przez zjednoczenie z drogą Chrystusowego posłuszeństwa prowadzącą na krzyż i do chwały zmartwychwstania. **Odnowa przymierza chrztu w dniu dziesiątym jest kolejnym szczytem oazy I stopnia.**



Wizja drogi – struktura horyzontalna (na przykładzie OR I st.)

- **Ostatnie dni oazy** skoncentrowane wokół Osoby i działania Ducha Świętego wiążą się z wprowadzeniem do życia w pełni Ducha Świętego oraz do świadectwa. **Przeżywany trzynastego dnia oazy Dzień wspólnoty** – doświadczenie jedności w Duchu Świętym we wspólnocie Kościoła jest trzecim ważnym momentem kulminacyjnym przeżyć oazy.



Wizja drogi – struktura wertykalna (na przykładzie OR I st.)

Program każdego dnia w oazie rodzin składa się z następujących elementów, mających charakter ćwiczeń rekolekcyjnych:

- jutrznia, czyli modlitwa poranna;
- Eucharystia;
- szkoła życia (konferencja z dyskusją);
- rozmowa ewangeliczna;
- szkoła modlitwy i Namiot Spotkania (modlitwa osobista);
- modlitwa wieczorna w rodzinie.

Ponadto elementami życia wspólnego również objętymi programem rekolekcji i będącymi środkiem do zrealizowania przeżycia wspólnoty są:

- piosenki dnia i inne piosenki religijne;
- wspólne posiłki;
- czas dla rodziny i wycieczki;
- pogodne wieczory;
- dyżury.

Sprawy praktyczne

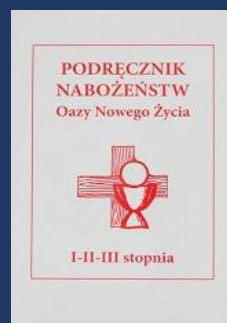
1. Miejsce rekolekcji



Sprawy praktyczne

2. Potrzebne pomoce formacyjne

- Mszał oaz rekolekcyjnych Ruchu Światło-Życie, **Kraków 2006.**
- Lekcjonarz oaz rekolekcyjnych Ruchu Światło-Życie, **Kraków 2006.**
- Podręcznik nabożeństw Oazy Nowego Życia I-II-III stopnia, **Lublin 1997.**

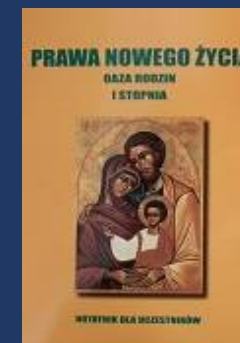
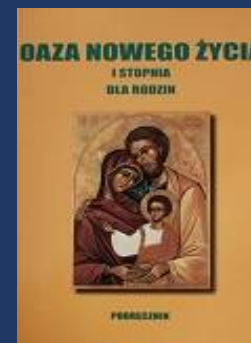


Sprawy praktyczne

2. Potrzebne pomoce formacyjne

Oaza Nowego Życia I stopnia dla rodzin:

- Oaza Nowego Życia I stopnia dla rodzin. Podręcznik, **Kraków 2013.**
- Prawa Nowego Życia. Notatnik, **Kraków 2013.**
- Szkoła życia w O NŻ I stopnia dla rodzin. Podręcznik. **Materiały studyjne, Kraków 2012.**
- Szkoła modlitwy. Podręcznik, **Kraków 2011.**

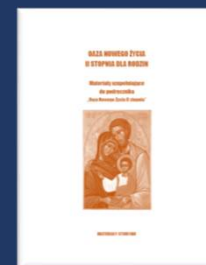


Sprawy praktyczne

2. Potrzebne pomoce formacyjne

Oaza Nowego Życia II stopnia dla rodzin:

- Podręcznik Oazy Nowego Życia II stopnia, **Kraków 2008.**
- Szkoła liturgiczno-rodzinna w Oazie Nowego Życia II stopnia dla rodzin. Podręcznik. **Materiały studyjne, Kraków 2015.**
- Materiały uzupełniające do podręcznika „Oaza Nowego Życia II stopnia”. **Materiały studyjne, Kraków 2015.**



Sprawy praktyczne

2. Potrzebne pomoce formacyjne

Oaza Nowego Życia III stopnia dla rodzin:

- Oaza Nowego Życia III stopnia, Podręcznik.
- Droga do wspólnoty dla małżeństw.
- Liturgia Godzin w ONŻ III stopnia.

Sprawy praktyczne

2. Potrzebne pomoce formacyjne

Rekolekcje ewangelizacyjne:

- Rekolekcje ewangelizacyjne dla rodzin. Podręcznik.

ORAR I

- Oaza Rekolekcyjna Animatorów Rodzin I stopnia.
Podręcznik, **Wydanie czwarte, Kraków 2011.**



ORAR II

- Oaza Rekolekcyjna Animatorów Rodzin II stopnia.
Podręcznik, **Wydanie studyjne, Kraków 2011.**



Na zakończenie...

- Na drodze formacyjnej Domowego Kościoła nie wystarczy udział w jakichkolwiek rekolekcjach, byleby tylko uczynić zadość zobowiązaniu. Bądźmy konsekwentni: wstępując do wspólnoty zdecydowaliśmy się na drogę, która – w przemyślany, logiczny, nieprzypadkowy sposób – prowadzi od punktu do punktu w stronę określonego celu. Te punkty to (oprócz I i II roku pracy w kręgu) **oazy I, II i III stopnia** (przeżyte po kolei!), a także **ORAR I i II stopnia**. To kamienie milowe naszej formacji! **Rekolekcje te na pewno mają pierwszeństwo przed rekolekcjami tematycznymi, które w formacji pełnią rolę dopełniającą, ubogacającą.**



Na zakończenie...

.... kilka słów o rekolekcjach tematycznych



→ Formacja permanentna

→ Najpierw fundament, potem następne elementy



→ Rekolekcje tematyczne to także rekolekcje oazowe!

→ Rekolekcje czy pobożne wczasy?



Na zakończenie...

... kilka wniosków:

- Wcześniej zaplanować i zaprosić odpowiednie diakonie oraz zadbać o należyte ich przygotowanie: zapoznać z programem rekolekcji oraz zakresem obowiązków.
- Dobrze zapoznać kapłana-moderatora z ideą i programem rekolekcji. Zadbać, by miał odpowiednie materiały. Warto, by para moderatorska przynajmniej raz przed rekolekcjami spotkała się z nim, by omówić i przygotować wspólnie rekolekcje.
- Zachęcać ich do wnikliwego i krytycznego wczytywania się we wstępy oraz części "A" podręczników poszczególnych stopni oaz, aby zapoznać się, jaki jest cel i jak do niego doprowadzić.
- Warto tak ustalać terminy oaz, by były one wspólne chociażby dla oaz w ramach jednej Oazy Wielkiej. Umożliwia to przeżycie daru jedności w Duchu św. podczas Dnia Wspólnoty.

Na zakończenie... kilka wniosków:

- Nie dokładać żadnych elementów programu od siebie (np. dodatkowych modlitw i nabożeństw) ani po prostu nie rezygnować z proponowanych w programie danych rekolekcji.
- Dbać o właściwą dynamikę rekolekcji, dobrze rozkładając siły uczestników, a jeśli zajdzie taka potrzeba (np. widać duże zmęczenie), zwolnić tempo, by mogli wypocząć i móc aktywnie przeżywać rekolekcyjne treści. Ojciec podkreślał, że *"Duch św. działa tylko na naturze najedzonej i wyspanej"*. Trzeba mieć świadomość że dla wielu rodzin oaza czy inne rekolekcje to jedyny urlop i szansa wypoczynku!
- Dbać o dyscyplinę czasu podczas rekolekcji. Nie wydłużać poszczególnych punktów programu (np. konferencji), ale też dbać o punktualne ich rozpoczynanie.
- Zachęcać do wyjazdu na kolejne rekolekcje, wskazując na najbardziej odpowiednie dla danego małżeństwa
- Nie skracać rekolekcji ani nie wydłużać rekolekcji, aby dać szansę przeżycia całości formacji danego stopnia.
- Zachęcać pary moderatorskie i kapłanów do uczestnictwa w sesjach ORDR.

Na zakończenie...



**. Trzymajcie się wszystkiego, czego nauczał
Wasz Założyciel....**